

Vergaderjaar 2021–2022

34 773

Gevolgen van de orkaan Irma

Nr. 26

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 juni 2022

Conform de toezegging uw Kamer periodiek te informeren (Kamerstuk 34 773, nr.9) bied ik u het Annual Report 2021 Sint Maarten Reconstruction and Resilience Trust Fund (hierna jaarrapportage 2021) aan. Met deze brief informeer ik u tevens over de risicoreserve behorende bij de liquiditeitssteun die in 2018 en 2019 verstrekt is uit de trustfondsmiddelen.

Algemeen

De positieve ontwikkelingen waarover u ik uw Kamer informeerde (dd. 12 oktober 2021, Kamerstuk 34 773, nr. 24) zijn voortgezet in de tweede helft van 2021. Ook in 2021 had Sint Maarten last van de effecten van de pandemie, het toerisme werd weliswaar weer opgestart, maar was nog niet volledig op het niveau van voor de pandemie. Daarnaast moesten de teams van de Wereldbank in de eerste helft van 2021 nog «*off-island*» werken als gevolg van COVID-19.

In 2021 zijn er duurzame resultaten geboekt voor de bewoners van Sint Maarten bij projecten die een langere voorbereidingstijd nodig hadden (zie verderop). Een gedegen voorbereiding kost immers tijd. De geboekte voortgang is ook zichtbaar in de omvang van de uitgaven. Zo is in totaal \$ 333,2 mln. gecontracteerd aan wederopbouwprojecten. Van dat bedrag is \$ 151,7 mln. uitgekeerd (45,6%). Volgens de Wereldbank is de uitbetaling van de trustfonds portefeuille in Sint Maarten 22% sneller dan vergelijkbare programma's voor kleine eiland staten in de Caribische regio. In totaal zijn 56 contracten gegund aan lokale ondernemingen en 42 contracten aan internationale bedrijven.

Alle middelen zijn in 2021 overgemaakt aan het trustfonds. Ik heb u hierover geïnformeerd in december 2021 (Kamerstuk 34 773, nr. 25). De vierde tranche wordt gebruikt voor de uitbreiding van het Emergency Recovery Project 1 (ERP1) met extra herstelactiviteiten (o.a. sportfaciliteiten), de additionele financiering voor Emergency Debris Management

Project (EDMP) en het Mental Health project en tenslotte de uitwerking van diverse potentiële projecten (zie paragraaf voortgang wederopbouw projecten).

Voortgang wederopbouw projecten

Onderstaand schets ik u kort welke projecten in uitvoering zijn, welke in voorbereiding en voor welke projecten in 2021 geld is gealloceerd.

In de bijgevoegde jaarrapportage zijn per project de behaalde resultaten toegevoegd. Hieronder een korte opsomming van de highlights van de projecten in uitvoering:

- *Emergency Recovery Project (ERP-1)*: Dit project houdt onder andere in het herstel van een groot aantal daken/huizen, schuilplaatsen, scholen, politiebureaus, brandweerkazernes en sinds vorig jaar ook het herstel van diverse sportgelegenheden. In 2021 is extra budget toegekend aan ERP1 (55,2 \$ miljoen) omdat onder andere de technische werkzaamheden duurder zijn dan oorspronkelijk begroot. Daarnaast is er ook een aantal extra herstelwerkzaamheden opgepakt waaronder diverse sportfaciliteiten bij scholen.
- *Emergency Debris Management Project (EDMP)*: Dit is het afvalproject waarbij o.a. de 139 scheepswrakken zijn verwijderd, de kustlijn opgeschoond en het management van de afvalberg wordt verbeterd. Alle (139) scheepswrakken zijn geruimd en de kustlijn is geschoond. Het dagelijkse management van de afvalberg is verbeterd en er zijn belangrijke stappen gezet in voorbereiding op het veilig maken van de afvalberg. Door middel van technische assistentie van Nederland wordt extra capaciteit verleend aan de overheid van Sint Maarten voor de uitvoering van dit project.
- *Airport Terminal Reconstruction project*: Dit project herstelt de luchthaventerminal van het vliegveld en versterkt het vliegveld zodat het orkanen met orkaankracht van niveau 5 (het hoogste orkaankracht) kan weerstaan. In de eerste helft van het jaar waren er zorgen over de governance. Deze is naar tevredenheid aangepakt en in oktober 2021 zijn de herstelwerkzaamheden gestart op het vliegveld.
- *Hospital Resiliency and Preparedness project*: Hierbij wordt o.a. de bouw van het nieuwe ziekenhuis verbeterd zodat het orkanen van niveau 5 kan weerstaan. Begin 2021 is de gestart met de bouw van het nieuwe ziekenhuis, de verwachte oplevering is in 2023.
- *Enterprise Support Project*: Via dit project kunnen kleine en middelgrote bedrijven die hard getroffen zijn door de orkanen, voordelig leningen krijgen bij diverse financiële organisaties. In totaal zijn 103 bedrijven ondersteund vanuit de drie financiële organisaties die aangesloten zijn bij dit project waarbij \$ 12,19. mln. aan ondersteuning is verstrekt.
- *Civil Society Partnership Facility for Resilience Project (R4CR)*: Met dit project worden lokale NGOs ingeschakeld om de lokale gemeenschappen weerbaarder te maken bij nieuwe natuurrampen. In totaal zijn er in 3 ronden 24 subsidies aan 22 NGO's gegeven. Daarnaast is aan capacity building gedaan op gebied van project- en financieel management.
- *Child Resilience and Protection project*: Met dit UNICEF project worden via scholen kinderen ondersteund bij het verwerken van en het weerbaar maken bij nieuwe natuurrampen. In 2021 zijn er verschillende tools en trainingen ontwikkeld die bijdragen aan het weerbaar maken van kinderen bij (natuur)rampen.
- *Digital Government Transformation Development project (DGTP)*: Met dit project worden diverse onderdelen en diensten van de overheid van Sint Maarten digitaal gemaakt. Onderzoeken die een basis vormen voor dit project zijn in 2021 uitgevoerd en opgeleverd.

In totaal zijn vier projecten in voorbereiding in 2021:

- het Fostering Resilient Learning project. Dit project heeft als doel een veerkrachtige en efficiënte onderwijsstructuur op het eiland te waarborgen;
- additionele financiering voor EDMP (het afvalproject);
- het long-term waste management project (wordt samengevoegd met EMDP);
- het Mental Health Improvement project (het project dat de psychische zorg op Sint Maarten verbetert).

In 2021 is in de stuurgroep geld gealloceerd voor potentiële projecten, dit zijn:

- het Social Housing project (een sociale woningproject);
- het afvalwaterzuivering project (schoonmaken van rioolwater) waarvoor \$ 10 mln. vanuit het trustfonds is gereserveerd;
- advies over vormgeven van een Disaster Risk Fund (een rampenfonds) met de terugbetaalde leningen van het vliegveld project.

Doorkijk naar 2022 en verder

In de eerste helft van 2022 werd duidelijk dat het ziekenhuisproject, door de wereldwijde problemen in de productieketen, te maken heeft met hogere kosten. Binnen het trustfonds zijn geen extra middelen beschikbaar en het ziekenhuis is op zoek naar een andere manier om dit te bekostigen. Ook andere trustfonds projecten kunnen hinder ondervinden van de wereldwijde problemen en daardoor hoge kosten, maar de kans daarop is echter kleiner. Veel van deze projecten zijn later van start gegaan waardoor er meer tijd was voor een gedegen voorbereiding en waardoor een betere kostenraming gemaakt is. Verder is het aan trustfonds om risico's te mitigeren. Ik verwacht u hierover uitgebreider te kunnen informeren op basis van de halfjaar rapportage 2022 die ik in de tweede helft 2022 verwacht.

Tot slot

Het jaar 2021 is voor het trustfonds ook een jaar geweest van reflectie en het afronden van de voorbereidende fase. Zo heeft de Wereldbank een *mid-term review* uitgevoerd waarvan de conclusies en aanbevelingen later dit jaar bekend worden en heb ik een opdracht gegeven om een beleidsdoorlichting uit te voeren (Kamerstuk 33 189, nr. 12 en Kamerstuk 33 189, nr. 13). De stuurgroepen in 2021 stonden ook in het teken van reflectie en koers bepalen voor de resterende tijd. In juli 2021 zijn de prioriteiten voor de resterende middelen en tijd vastgesteld.

Voortgang op (cruciale) projecten is ook afhankelijk van hulp aan Sint Maarten. De Wereldbank heeft tijdens de technische briefing aan uw Kamer op 17 maart jl. expliciet aangegeven Nederland nodig te hebben voor capaciteit en expertise en (politieke) steun.

Risicovoorziening 3% liquiditeitssteun wederopbouw SXM 2018

In 2018 is er vanuit de wederopbouwmiddelen tweemaal liquiditeitssteun verstrekt in de vorm van leningen aan Sint Maarten. Omdat de tranches middels de lopende inschrijving zijn verstrekt is er een plafond ingesteld en een risicovoorziening om het bijbehorende risico te mitigeren (zie ook Kamerstuk 35 000 IV, nr. 52). Eind 2021 is de risicovoorziening vrijgevallen en toegevoegd aan de 4^e tranche betaling aan het trustfonds wederopbouw Sint Maarten bij de Wereldbank.

Afschrift reactie brief BAPS

In de bijlage bij deze brief vindt u, zoals u verzocht heeft op 11 maart 2022, ook een afschrift van mijn reactie aan het Business Acceleration Platform Sint Maarten (BAPS).

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A.C. van Huffelen